

ЮРИЙ ТАРНАВСКИЙ
ЮРИЙ ТАРНАВСКИЙ
YURIY TARNAWSKY
THIS SHOW GET WELL

Yuriy Tarnawsky

THIS IS HOW I GET WELL

Юрій Тарнавський

ОСЬ, ЯК Я ВИДУЖУЮ

YURIY TARNAWSKY

THIS IS HOW I GET WELL

POEMS

Introduction by Vitalij Keis

SUČASNIST'
1978

ЮРІЙ ТАРНАВСЬКИЙ

ОСЬ, ЯК Я ВИДУЖУЮ

ПОЕЗІЇ

Передмова Віталія Кейса

diasporiana.org.ua

СУЧАСНІСТЬ
1978

БІБЛІОТЕКА ПРОЛОГУ І СУЧАСНОСТІ Ч. 132

Обкладинка Юрія Соловія
Cover Design: Jurij Solovij

Всі права застережені

Copyright © 1978 by Yuriy Tarnawsky

All rights reserved. **No part of this book may be reproduced**
without permission in writing from the author.

Library of Congress Catalog Card Number: 78-056865

АЗИМУТИ

Вступ до збірки поезій, яка виходить вперше, буде суб'єктивним, і цей вступ не виняток. Він віддзеркалюватиме лише перші враження автора вступу — враження, які він виніс не лише з самої збірки, але також із свого власного розуміння поетової творчості та з свого власного відчуття. Звичайно, він не повинен легковажити попередні коментарі, які стосуються до його теми. Автор вступу, немов воєнний розвідувач, що накреслює мапу досі ще не цілком відомого терену, використовуватиме всі доступні інформації про сусідні околиці. Але мапа буде таки його. Тому не можна очікувати від нього точного розчислення всіх геологічних контурів, ні точних топографічних деталей. Він зможе тільки накреслити приблизні координати для артилерійного вогню. В цьому випадку артилерія — критика, а автор вступу — розвідувач при наступаючій піхоті, який дивиться на ціль крізь бінокль власної суб'єктивності.

Український модернізм у поезії* не починається творами Юрія Тарнавського, і автор вступу розуміє цей очевидний факт так само, як розуміють його читачі. Все ж таки, Тарнавський це один з небагатьох українських поетів, які перейшли межі традиційної версифікації. Бо навіть футуристи, які допускалися всяких "дивацтв" у своїй поезії, в

* Під словом "модернізм" я розумію не часову концепцію — те, що ми називаємо "сучасністю", лише експерименти в літературі, які провадять до цілком іншої традиції поетичного світосприймання.

основному лишилися традиціоналістами. "Понеділок, вівторок, середа, четвер, п'ятниця, субота, неділя — переклад з російської" — це не модернізм, лише витівка. Вони писали доступною мовою Шевченка, як — аналогічно — Е. Е. Камінгс в американській поезії писав доступною мовою Вітмана. Тарнавський, як Рембо, створив свою власну мову, що відрізняється від мови Шевченка не менше ніж від мови Рембо. Його мова це мова уяви, яку, будучи послідовним із своїм першим — інженерським — фахом, він називає "інформацією". Він вірить, що "суть літературного твору не залежна від мови оточення, серед якого він написаний". За другу професією Тарнавський лінгвіст — тому знає правила, які він ламає. Ми повинні взяти під увагу його два фахи, поки вибухнемо емоційно проти його "мовної" та "формальної" інновацій.

Тарнавський не намагається годувати читача "поетичними образами". Навпаки, він вимагає, щоб читач став співтворцем у літературі. Він вважає літературним твором не те, що "чудово написане на папері", лише естетичну дію; дію, яка відбувається "в якусь там мікросекунду" в мозку поета, а пізніше — в мозку читача. Посередині є лише текст — кілька ключів, які повинні відчинити двері уяви читача; передати, як він каже, інформацію. Мова — принаймні те, що мовознавці вважають мовою — в нього шорстка. Його слова, як поліна. Він сам признався до цього в збірці *Життя в місті*. Він не пише "віршів", як писав "вірші" Сосюра, що їх закохані паночки кладуть на ніч під подушки. І не пише він символічно-музикальної лірики, яка пахне "яблуневоцвітно". Його слова не горять "вогнем" і не крають "мечем", як це робила поезія вісниківців. Він навіть не пробує бути "Орфеєм", як Антонич. "Мадонни", в яких кохалися романтики, для нього "чужі фотографії" — відчужені від життя подібно, як його покоління відчужене від "вишневих садків", "білих хатин" і тих нудних верб, які ще досі схлипують над кожною сільською калабанею. Взагалі Тарнавський це дивне явище в нашій поезії, хоч уже і не таке дивне на тлі світової літератури.

Часом здається, що ми зловили його пульс і відкрили секрети його таланту. Тоді ми викрикуємо самозадоволено: "Ага, він як Рембо!". Але пульс, як час, є реплативний і не завжди дотримується сподіваного ритму. І ми бачимо в його поезії то Льорку, то Неруду, то знову Льорку — цього разу з американським пашпортом — щоб нарешті усвідомити, що Тарнавський це не Льорка, не Неруда, і не американський поет — не з тих, які читають свої твори по богомських "барах" — але щось нове, щось досі для нас нечуване. Навіть сюрреалізм, який уже і не так важко зрозуміти, не окреслює задовільно його новаторства.

Звичайно, Тарнавський завдячує всім тим традиціям, якими дихало його покоління. Але він повсякчас вислизується з кулака окреслення, мов в'юн, і саме тоді, коли вам здається, що ви нарешті зрозуміли його одержимість, раптом — дивись! — Тарнавський вислизнув з вашого інтелектуального п'ястука. Час — утілений у відмінках дієслів — стає для нього зайвим багажем. Метафори, радше — порівняння, які досі характеризували його поетику, гублять вагу, а натомість появляється щось у роді того, що Джозеф Френк називає "опросторенням часу". Та це тимчасово, бо Тарнавський вертається до порівнянь, немов любовник до всоте зрадженої милої. Або: саме коли ми переконали себе — радше, коли Тарнавський переконав нас — що його поетичне коріння не торкається американського асфальту, появляється специфічно американська іронія: те, що тут називають "поетичним твердженням". І ми ніяковіємо, мов діти після витівок. Тарнавський, кажемо, — це загадка. З мускулами, що їх бракувало Льорці, та з формальною скупістю, що її бракувало Неруді. Але все ж таки загадка. І хоч Рембо був його вчителем, Тарнавський упертий: він відмовляється бути лише добрим учнем. Усе це не означає, що він переріс своїх учителів, чи навіть, що він доріс до них. Як відомо, такі оцінки може потвердити лише час. Але Тарнавський інакший.

Make it new, — писав колись Езра Павнд. Тарнавський безумовно вводить нове в нашу поезію. Але він не за-

довольняється лише нашою літературою. Його бойківська натура не з тих, які люблять застоюватися. І тому він експериментує. Свого часу його англомовна поезія появилася в журналі *Poetry Quarterly*. Під цю пору журнал *Sun* видрукував уривки з його мекіканської поеми *The Plumed Heart*. Недавно вийшов його англомовний роман *Meningitis* (у видавництві "Braziller", 1978). Збірка поезій, яку ви тримаєте в руках, належить до цієї категорії англомовних експериментів.

Ось, як я видужую — це збірка англомовної поезії, яку автор відтворив, радше ніж переклав, українською мовою. Назва збірки загадкова.

З одного боку, читач може припускати, що назва збірки це звичайнісінька гра слів. Збірка появляється незабаром після появи авторового роману *Meningitis*. Отже "видужування" в цьому випадку можна сприйняти як гру на слово "менінгіт". Цю тезу можна пояснити ще й по-іншому. Творчий процес — як наприклад, праця над новим романом — може стати настирливістю, що переслідуватиме авторове ество неначе напівзабутий сон. Тому збірка поезій, написаних в інших роках (між 1973 та 1975), виходить неначе віддих полегшення після довгої та настирливої праці над романом.

Таке припущення не цілком безпідставне. Сам поет признається, що і в минулому він уживав подібної гри, як поетичного засобу: "В цілій збірці *Поезії про ніщо*, а особливо в її кінцевій частині, я, досі вперше послідовно, вживаю прикмети слів, як засобу діяння на читача". В збірці *Ось, як я видужую* поет поширює свою гру. Наприклад, у першому вірші, "Чікаго О'Гер", назва летовища наводить автора на думку про поета Френка О'Гера, який згинув у автомобільному випадку:

Неділя пополудні, я на літаку, чекаю,
щоб вилетіти з Чікаго
О'Гер,

мій мозок повний думок про
Френка О'Геру та
запаху авіаційного
пального...*

У вірші "Математика" є подібна гра словами:

Не дай,
Господи,
щоб хрести
заступили
ці плюси
що творитимуть
суми
із цифр
наших сердець
і нулів
шлюбних
обручок.

Тут "плюси" нагадують поетові "хрести" (може, смерть?), а "нулі" — шлюбні обручки (може, змарновані роки?). Він висловлює, так би мовити, філософське спостереження про життя ("суми") мовою своєї професії, використовуючи подібність між співвідносними символами — зоровими знаками — втіленими в цілком неспоріднених словах. Подібним способом він бачить своє замилювання поетичною мініатюрою крізь шибу іншого мистецтва:

Приходить час
в житті,
коли наші

* Зверніть увагу — хоч це й не до теми — на фонетичні співзвучності в цій вірші, як, наприклад, "чекаю — Чікаго", "О'Гер — О'Геру", "авіаційного — пального". Такі співзвучності траплялися в поезії Тарнавського і в минулому, заперечуючи тезу, мовляв, Тарнавський не приділяє звуковій ніякої уваги.

вчинки
кришаться,
як ці манюсінські
глиняні фігурки
Джакометті.

Навіть рідкісний гумор у цій збірці базується на грі, наприклад, у свідомо вживаних шаблянах: "пішов гуляти з нею в гай". Тому не можна виключати гри як одної з можливих інтерпретацій назви збірки.

З другого боку, читач може догадуватися, що в назві збірки криється якесь "сповідницьке" значення; що ця збірка — це свого роду терапія чи самоаналіза. Свого часу Тарнавський дав інтерв'ю для *Сучасности*, в яким він, між іншим, сказав: "Не маю нахилу відкривати інтимні факти мого життя перед читачем". Мова тут про прозу. Але в поезії, згідно з поетом, ці "інтимні факти" можна "прикривати". Отже не можна цілком виключити "терапевчну тезу" в інтерпретації загадкової назви *Ось, як я видужую*.

Поезія Тарнавського мала і має лише одну тему: існування — радше, переживання — Юрія Тарнавського. (Чи не вплив це його колишнього екзистенціалістичного світогляду?) Ми бачимо світ у його поезії не очима якогось фіктивного героя у вірші, лише очима завжди присутнього поетового "я". Та це лише засіб, що ним він намагається проникнути "крізь ширму" ілюзій видимого світу до "внутрішньої дійсності". Справжня тема, що криється в почуттях і в спостереженнях поета — космічна. Він намагається передати "універсальне" в "особистім". Тому, навіть якщо приймемо "терапевчну тезу", ми повинні сприймати її не як сповідь, лише як флірт. Це флірт між внутрішнім чуттям та зовнішнім світом, який повсякчас міняється і проявляється в своїй різноманітності на екрані поетової уяви. В цьому випадку "видужування" — це зміна лінзи під час "якоїсь там мікросекунди", коли в поетовім мозку змінюється кут бачення. Він дивиться на світ крізь дещо інші поетичні окуляри.

Богдан Рубчак — чи не найпроникливіший сучасний український критик — у минулому відмітив властивості обра-

зів Тарнавського: поет, пише Рубчак, "просто приголомшує читача на перший погляд несумісними комбінаціями". Ця характеристика його образів стосується деякою мірою і цієї збірки. Поет, наприклад, порівнює кімнату в готелі до кривого зуба, передаючи цим порівнянням "інформацію" читачевій уяві: як кривий зуб є аномалією і zdeформованістю — так перебування в готелі, в чужім місті, далеко від знайомих та приятелів є аномалією, яка спричиняє в свідомості поета почуття тривоги перед zdeформованим життям.

Але такі образи рідшають у цій збірці. Загалом поет дуже спрощує свій стиль. Це вже не той Тарнавський, якого ми знаємо з попередніх збірок — за винятком, може, *Ідеалізованої біографії*. Часом навіть здається, що в цій збірці він робить компроміс з традиційною лірикою, не вертаючися, самозрозуміло, до її зужитих римових і метричних форм:

Ти
сад
часу
весною,
я проходжу
повз тебе
й нагинаю
твое серце,
як квітучу
гілку
до свого.

Чи не зм'як Тарнавський — Тарнавський прецизійної "скелетности" (як назвав його рядки Рубчак), Тарнавський "інформації", Тарнавський холодного поетичного виразу? Ні, не зм'як! Лірика ще досі не характеризує його поезії, хоч і влазить в неї, як сонце влазить в конфігурацію північних хмар. Це лише один кут — до того й не важливий — у зміні кругозору. Справжня зміна помітна у віршах іншого покрою, і то цілком несподівана.

Тарнавський, якого ми знаємо і навіть лаємо за навмисне

ня для неї стає абсурдом. Відчуження раніше характеризувало світогляд поета і, судячи по його новій збірці, він ще не цілком "видужав" з свого раннього екзистенціального світогляду.

У "Новині", наприклад, поет передає це почуття тоном вірша. Він "довідується" про смерть матері — "більше, ніж тридцять років тому" — на тім самім емоційнім рівні, на якому ми довідуємося про те, котра команда виграла змагання тридцять років тому. У вірші "Вдома" він відчуває "знешлюднення" свого житла. Він бачить лише речі, без ніяких людських прикмет, якими ми сприймаємо нормально наше довкілля:

...немає
рожевих
місць,
що виглядають,
як лікті,
уста,
груди.

У вірші "Картини" мистецтво стає "відчужене", здобуваючи, так би мовити, своє незалежне існування, яке неможливо збагнути:

...навіть картини,
як люди,
мають своє власне
життя,
в яке
я не можу
проникнути.

У вірші "Втрата пам'яті" поет губить власну ідентичність:

...я зрозумів,
що я забув
своє ім'я,
я почав
бігати

від дверей до дверей,
грюкав об них,
та ніхто
мене не пам'ятав.

Нарешті, у віршах "Бюро" та "Співмешканець", поет бачить навіть самого себе відчуженою річчю — чимсь від'ємним та неістотним — річчю, що в неї, мов у картину, не можна проникнути. В "Бюрі" поет принаймні ще бачить себе з "попереднього дня", мов рефлексію в люстрі. У "Співмешканці" він навіть втрачає надію побачити свою подібність:

...я тільки
чую
себе,
як я дихаю,
немов співмешканця
за стіною,
якого я ніколи
не побачу.

Таке перевтілення "суб'єкта" в "об'єкт", за жаргоном екзистенціальної психоаналізи, притаманне світогляді поетових дотеперішніх збірок. Воно ще притаманне і в останній збірці. Тому його сприймання довколишнього світу не легко зачислити до "сповідницької" поезії. Він і не романтик, як один критик сприйняв його поверхово. І не лірик, яким (хоч і дуже рідко) він сам хоче бути. Тарнавський це наскрізь інтелектуальний поет, який — як він сам признався — бачить генезу літератури в мозку. Та це для нього лише синонім уяви. В остаточнім розумінні він таки поет, бо навіть інтелект набирає субстанції в його поезії крізь уяву.

Це і є накреслення тієї мапи, про яку була мова на початку. Я старався подивитися на нову збірку об'єктивно — звернути увагу читача на окремі елементи, які, на мою думку, її характеризують, не даючи при цьому ніякої оцінки.

Vimaniū Keiс

Lump of Glass

*For my thirty-eighth birthday
a man
gave me a lump
of purple glass.
I'd never
seen him before.
"Mister,"
I said,
"why are you giving it to me?"
He said nothing.
He only smiled
in an embarrassed way
and shrugged his shoulders.*

Брила скла

*На мої тридцять восьмі уродини
один чоловік
подарував мені
брилу
фіолетового скла.
Я бачив його
вперше.
"Чоловіче",
я спитав,
"навіщо ви мені її даєте?"
Він не відповів нічого,
тільки усміхнувся ніяково
і здвигнув плечима.*

Chicago O'Hare

Sunday afternoon on the plane, waiting
to fly out of Chicago
O'Hare,
my mind is full of
thoughts of Frank O'Hara and the
smell of aviation
oil, would like to
see my girl friend on arriving, she's
entertaining some unknown
scientist at her
home today, the plane will
touch the ground like a man his
wounded heart with his
fingers, I'll get into my
car, cold like the stares of the
passers by, will I call
her, will our love,
relationship last
forever, on my left, beyond
the empty seat, a pregnant
girl sits holding her bulging
belly with the soft
white safety belts of
her hands protecting a
life, who'll protect
mine?

Чікаго О'Гер

Неділя пополудні, я на літаку, чекаю,
щоб вилетіти з Чікаго
О'Гер,
мій мозок повний думок про
Френка О'Геру та
запаху авіаційного
пального, хотів би
зустрітися з моєю дівчиною, коли приїду, вона
приймає якогось маловідомого
ученого у себе
сьогодні, літак
торкнеться землі, як чоловік свого
зраненого серця
пальцями, я сяду в
авто, холодне, як погляди
прохожих, чи я подзвоню
їй, чи наше кохання
триватиме
вічно, ліворуч, за
порожнім сидінням, вагітна
жінка тримає свій напухлий
живіт м'якими
білими прив'язними ременями
своїх рук, хоронячи
життя, хто охоронить
моє?

Love

Three weeks
ago
I still believed in
love,
I went for a walk
with her
in the woods, autumn-
gold on that February
afternoon, took
pictures of
her to
frame and kneel
before when
she'd be away.

Кохання

Три тижні
тому
я ще вірив у
кохання,
пішов гуляти
з нею
в гай,
золотий, мов
осінню, у цей лютневий
пополудень, зробив
знятки з неї,
щоб їх оправити, щоб
молитися до
них, коли
її
не буде.

End of the World

Have driven
across the bridge
effortlessly,
without having to pay
a toll,
like blood
coming
out of a vein,
the car
tumbles along
the concrete
as if through space,
other cars, trucks
tumble past me,
some hundred
yards ahead
where the darkness
starts
a sign
in red, blue, and white
on a green
background
proclaims:
INTERSTATE
80 WEST
RT 17 NEWARK
EXIT
1/2 MILE.

Кінець світу

Переїхав
міст,
без зусилля,
не плативши
за проїзд,
як кров
витікаючи
з жили,
авто
котиться
по бетоні,
немов крізь
простір,
інші авта, грузовики,
котяться
повз мене,
яких
сто метрів
попереду,
де починається
пітьма,
напис,
червоними, синіми, й білими
літерами
на зеленім
тлі
сповіщає:
INTERSTATE
80 WEST
RT 17 NEWARK
EXIT
1/2 MILE.

Groundhog

Standing
in the woods,
having stopped
in the middle
of my run,
there's a cold
north wind
blowing,
it's obliterating
the features
of my face
as if cooling
it off,
to my right,
the abandoned
dirt road
stretches
up the hill,
the ground's
scurrying away
like a furry, plump
animal (a groundhog?).

Борсук

Стою
посеред лісу,
зупинився
під час мого щоденного
пробігу,
віє
холодний північний
вітер,
стирає
риси
з мого
обличчя,
немов охолоджує
його,
праворуч
заросла
польова
дорога
тягнеться
вгору,
земля
тікає,
як волохата, незграбна
тварина (борсук?).

Concrete Wall

Every year,
come April,
May, things
get so
difficult, time's
like a concrete wall I
have to push my
way through, I'm
sure I'll die
during that time
of the year.

Бетон

Кожного
року,
як тільки прийде
квітень,
травень, життя
стає таким
трудним, час
є мов бетон,
крізь який
я мушу
протиснутися,
я певний,
що помру
під цю
пору року.

Phone Call

Why am I waiting
for the phone call?
— The words will mean
nothing
like the sound of footsteps
going by,
outside,
the backyard is piled up high
with the huge skeleton
of the wind,
the sunlight
glares white
like bones,
men desire, die,
in the end
there'll be nothing left **but space.**

Телефон

Чому я так
чекаю, щоб подзвонив
телефон?
— Слова
не матимуть
ніякого
значення,
як звук кроків,
що проходять
мимо,
за хатою,
в дворі,
простір
завалений
велетенським
кістяком
вітру,
соняшне світло
блищить, біле,
як кості,
люди прагнуть, вмирають,
вкінці
не залишиться нічого
крім простору.

AAA

I met you
walking
along the yellow
brick road,
your eyes
were seeing
steel weapons,
your mouth
was torturing
birds,
and from then on
time
was measured
with tear drops.

ААА

Я зустрів тебе
йдучи
дорогою
з жовтої
цегли,
твої очі
бачили
сталеву зброю,
твої уста
мучили
птахів,
і відтоді
час
мірявся
краплями сліз.

Portrait

On the blank
sheet of paper
of her skin
I drew
in dotted lines
her face
and colored it
with my kisses.

Thief

I woke
up, a
dark, hunched-
up figure was
disappearing behind the
horizon and
then I felt the
dawn shining through
the hole
in my
chest.

Портрет

На чистім
папері
її шкіри
я нарисував
пунктиром
її обличчя
і закрасив
його
своїми поцілунками.

Злодій

Я про-
будився, темна
зігнута пос-
тать зникала за
обрієм, і
тоді я від-
чув, як сві-
танок просвічував крізь
діру
у моїх
грудях.

Home

I walk
into the house —
everything's
in its place —
the closets
are closed
like eyes,
the air
is mute,
there's a lack
of pink
places
that look
like elbows,
lips,
breasts.

Вдома

Я приходжу
додому —
все
на своїм місці —
шафи
зачинені,
як очі,
повітря
німе,
немає
рожевих
місць,
що виглядають,
як лікті,
уста,
груди.

Dream

We go
to sleep
in each other's
arms,
your warmth
is like sunshine
on my body,
then
I dream
that you're biting
my throat
and wake up
from the sound
of my Adam's apple
crunching
in your teeth.

Сон

Ми засинаємо
обнявшись,
твоє тепло
є мов соняшне проміння
на моїй
шкірі,
тоді
я сню,
що ти прокусуєш
моє горло
й буджуся
від хрускоту
моєї горлянки
в твоїх зубах.

Rain

Music
boils
on the radio
like soup
on the stove,
outside,
in the streets,
people
appear
and disappear
like thoughts
in the mind,
taxis
dodge
despair
like potholes,
the wipers
on taxis
wipe tears
off the windshields,
rain
falls
out of the heart.

Дош

Музика
кипить
на радіо,
як суп
на кухні,
за вікном,
на вулиці,
люди
з'являються
й зникають,
як думки
в мозку,
таксі
об'їжджають
розпуку,
як вибоїни
в бруку,
стирачі
на таксі
стирають
сльози
зі скла,
дош
падає
з серця.

News

Nothing
happens
during the day,
as usual,
but on coming
home
I find out
that my mother
died
more than thirty
years
ago.

Night

The world
is sinking,
the table
is already
sloping
to one
side,
I'm writing
out
this poem
in Morse
code.

Новина

Під час
дня
не стається
нічого,
як звичайно,
та коли
я приходжу
додому,
дізнаюся,
що моя мати
померла
більше, ніж тридцять
років
тому.

Ніч

Світ
потопає,
стіл
вже
перехилився
в один
бік,
я пишу
цей вірш
азбукою
Морзе.

Cage

It has finally
grown still
outside,
the hands
of the clock
are nearing
the hour
when the chairs,
chest
of drawers
and bed
in the room
start moving
like people
in a zoo
beyond
the bars
of my eyelashes.

Клітка

Нарешті
стихло
надворі,
стрілки
годинника
наближаються
години,
коли
крісла,
комода
й ліжко
в кімнаті
почнуть рухатися,
як люди
в звіринці
потойбіч
ґратів
моїх вій.

Bar

I came
to
in a bar,
it was brightly
lit,
white,
with bare
walls
and a high
ceiling,
there were people
around me
with part-stainless-steel
faces
and I was clutching
in one hand
a glass
of feverish
beer.

Бар

Я опритомнів
у барі,
ясно
освітленім,
з білими
голими
стінами
й високою
стелею,
довкруги мене
сиділи люди
з частинно нікельованими
обличчями,
і я тримався
рукою
склянки
пива,
що мало гарячку.

Amnesia

Sweaty-
faced,
with my heart
beating around
wildly
in my chest,
I realized
I'd forgotten
my name,
I started
running
from door to door,
knocking on them,
but no one
remembered me.

Втрата пам'яті

З мокрим від поту
обличчям,
з серцем,
що билося
шалено
об грудну
клітку,
я зрозумів,
що я забув
своє ім'я,
я почав
бігати
від дверей до дверей,
грюкав об них,
та ніхто
мене не пам'ятав.

Despair

The worst thing
is that
eventually
despair
too
becomes
boring
and there's
nothing
to write
about.

Розпука

Найгірше
те, що
вкінці
розпука
теж
стає
нудною
і немає
про що
писати.

Office

I walk
into my
office,
at first
I don't see
myself
where I sat
the day
before,
but then
I notice
my eyes
like a pair
of limp
feet
sticking out
from under
a bed.

Бюро

Я вхожу
до свого
бюро,
спершу
я не бачу
себе,
де я сидів
попереднього
дня,
та згодом
помічаю
свої очі,
як пару
безвладних
ніг,
що стирчать
із-під
ліжка.

Birds

I run out
into the street
to see
what's happening
but it's the birds
crying for you
in my chest.

Rag

Oh, if someone
would only
wring out
your mouth
to get that
dirty water
of crying
out of it!

Птахи

Я вибігаю
на вулицю,
щоб бачити,
що сталося,
та це птахи
квплять по тобі
в моїх грудях.

Ганчірка

О, щоб
хтось лиш
викрутив
твій рот,
щоб витекла
з нього
брудна вода
плачу!

Secret

When
will they
realize
that all
I ever
did
was look
for you,
mother,
wife,
daughter?

Тайна

Коли
вони
зрозуміють,
що ціле
життя
я тільки й те
робив,
що шукав
тебе,
мамо,
жінко,
дочко?

Branch

You're
an orchard
of time
in the spring,
I walk
past; you
and bend
your heart
like a flowery
branch
toward mine.

Гілка

Ти
сад
часу
весною,
я проходжу
повз тебе
й нагинаю
твое серце,
як квітучу
гілку
до свого.

Pictures

Even
pictures,
like people,
seem to have
their own
life
which I can't
break into.

Lodger

Night
again,
sounds
have left me
like friends,
I can only
hear
myself
breathing
like a lodger
behind the wall
whom I'll never
see.

Картини

Здається,
що навіть картини,
як люди,
мають своє власне
життя,
в яке
я не можу
проникнути.

Співмешканець

Знову
ніч,
звуки
залишили мене,
як друзі,
я тільки
чую
себе,
як я дихаю,
немов співмешканця
за стіною,
якого я ніколи
не побачу.

Bee

I wanted
to say to her:
"My lips
are a bee
on the blossom
of yours,"
but I never
saw her
again.

Mathematics

I hope
no crosses
will take
the place
of the pluses
forming
sums
out of the digits
of our hearts
and zeros
of wedding
rings.

Бджола

Я хотів
сказати їй:
"Мої уста
є бджолою
на квіті
твоїх",
та я ніколи
її більше
не бачив.

Математика

Не дай,
Господи,
щоб хрести
заступили
ці плюси
що творитимуть
суми
із цифр
наших сердець
і нулів
шлюбних
обручок.

Spring

The earth
pulls the warmth
out of the sun
like a robin
a worm
out of the ground,
the soil
babbles
gently
drinking in
yesterday's rain
like an infant
happy
in its crib,
I
work up
happiness
like a sweat
running up and down
the soft hills
training
for Boston.

Весна

Земля
витягає тепло
з сонця,
як птах
хробака
з землі,
грунт
белькоче
тихенько,
п'ючи
вчорашній дощ,
як немовля,
щасливе
в колисці,
я
викликаю в собі
щастя,
мов піт,
бігаючи
по цих м'яких горбах,
тренуючись
до Бостону.

Happiness

No one
around,
the road
ahead's
perfectly
clear,
but still
my hands
are sweaty
and tremble
as I protect with **them**
this happiness
of butterfly
wings.

Щастя

Довкруги
ні душі,
шлях
передо мною
рівний,
як нитка,
та все ж
мої руки
спітнілі й
тремтять,
як я хороню ними
це щастя
з крилець
метелика.

Foreign Language

Something
happened —
suddenly
my life's
like a foreign
language
I don't
understand.

Чужа мова

Щось
сталось —
нараз
моє життя
є мов чужа
мова,
яку я
не розумію.

Lost

Feeling
lost,
don't know
which way
to turn
my mouth
to say:
"I love you."

Giacometti

There comes
a time
in life
when one's actions
crumble
like the tiny
clay figures
of Giacometti.

Заблуджений

Я
наче заблудив —
не знаю
куди
напрямити
рот,
щоб сказати:
"Кохано".

Джакометті

Приходить час
в житті,
коли наші
вчинки
кришаться,
як ці манюсінські
глиняні фігурки
Джакометті.

Caravans

Tears
have no feet,
they won't
go away,
they fill
your eye sockets,
mouth,
ears,
hands,
the space
inside the curled-up
body,
while outside
the caravans
of beauty
slowly
go by
with the green
bundles
of spring.

Каравани

Сльози
не мають ніг,
вони не
підуть геть,
вони наповняють
очні ями,
рот,
вуха,
руки,
вільне
місце посеред скрученого
тіла,
тоді, як за вікном
каравани
краси
тягнуться
поволі
з зеленими
клунками
весни.

Truths

At a quarter
to twelve
at night,
when I'm
alone
in a hotel
room
in a strange
town,
life's
great
truths
are
like the garbage
I'd seen
in the gutters
walking
earlier
in the streets.

Правди

О три
на дванадцятю
вночі,
коли я
сам
в кімнаті
в готелі
в цім чужім
місті,
великі
життєві
правди
є мов сміття,
яке я бачив
на тротуарах
бродячи
вулицями
раніше.

Hotel Room

From this
position
on the bed
with myself
having a headache
and forgotten
by everyone,
the hotel
room
looks like a
crooked
tooth.

Кімната в готелі

Із цього
положення
на ліжку,
коли болить
моя голова
і я
забутий
усіми,
ця кімната
в готелі
виглядає, як
кривий
зуб.

Hole

Accidentally
touching
the roof
of my mouth
with my tongue,
I find
this hole,
I don't know
what it means
nor
what to do
with it.

Діра

Припадково
торкаючись
піднебіння
язиком,
я натрапляю
на діру,
я не знаю,
що вона
значить
і що мені
з нею
робити.

Fishhook

Like a fish
on a hook,
I'm caught
on the curve
of her mouth.

Rain

The rain,
like a soft
voice,
wakes up
the plants,
when
will it
wake up
my happiness?

Гачок

Як риба
на гачок,
я зловився
на лук
її рота.

Дош

Дош,
як тихий
голос,
будить
рослини,
коли
він збудить
моє щастя?

Door

One day,
through your
face,
open wide,
like a door,
death
will enter
at a brisk
pace.

Garden

All afternoon
the garden
taught me
to live,
leading me
by my hand,
as I
worked
in it.

Двері

Колись,
крізь твоє
обличчя,
навстіж відчинене,
як двері,
смерть
ввійде
бадьорим
кроком.

Сад

Цілий вечір
сад
учив мене
жити,
водячи
за руку,
як я
працював
у нім.

Dream

The dream
opens
like a door,
you're
standing
with my heart
in your teeth
like a cat
holding
a bird.

Pen

The pen
writhes
on the sheet
of paper
like a worm
cut
in two,
not having
anything
to write
about,
it was better
for me
to writhe
myself.

Сон

Сон
відчиняється,
як двері,
ти
стоїш
з моїм серцем
у зубах,
як кіт,
що зловив
пташку.

Перо

Перо
корчиться
на папері,
як перетятий
хробак,
не маючи
про що
писати,
ліпше
вже було
корчитися
мені
самому.

Thunder

Don't speak
to me
in your voice
of thunder
but gently,
the way a brook
purls,
so that I'd
understand You!

Lamp

You don't
have to be
happy
to live,
it's enough
to see
four
white
walls
facing
the firing squad
of an overly bright
lamp.

Грім

Не говори
до мене
своїм голосом
з гromу,
а ніжно,
так, як журкоче
потік,
щоб я
Тебе
зрозумів!

Лямпа

Не треба
бути
щасливим,
щоб жити,
досить
бачити
чотири
білі
стіни,
розстрілювані
заяркою
лямпою.

Acquaintance

How
do I know
so well
this man
who's been lying
for scores
of years
alone
in a brightly lit
room
with no doors
or windows?

Знайомий

Звідки
я знаю
так добре
цього чоловіка,
що лежить вже
десятки років
самим
в ясно освітленій
кімнаті
без дверей
і вікон?

Darkness

As I
turn off
the headlights
and turn
left
to face
the darkness,
I realize
happiness
is an idea
one drops
eventually
like that
of Santa Claus.

Пітьма

Виключивши
фари
й повернувшись
ліворуч,
щоб бути
віч-на-віч
із птьмою,
я розумію
в одну мить,
що щастя
це поняття,
якого остаточно
позбуваються,
як віри
в Святого Миколая.

Acceptance

Sooner
or later
you have to
accept
yourself
like a son
who's turned out
different
than expected.

Toy

Maybe
it really was
just a toy
love
that now
lies broken
in the dark
rooms
of our souls.

Погодження

Скоріше
чи пізніше
треба
погодитися
з собою,
як з сином,
що виявився
іншим,
ніж очікувано.

Іграшка

Може
наше кохання
справді було
лиш іграшкою,
що лежить тепер
поламана
в темних
кімнатах
наших душ.

Wistaria

It has finally
come
to this:
I'm stumbling
over myself
curled up
into a tight
ball
on the floor,
the air
reeks
of shrill
cries,
and the wistaria
bush
is vomiting up
its blossoms
in the garden.

Гліцинія

Нарешті
прийшло
до цього:
я спотикаюся
на собі,
звиненому
в клубок
на долівці,
повітря
смердить
гострим
зойком,
і кущ
гліцинії
вибльовує
свій цвіт
у саду.

Angels

Going
to bed
I'm hoping
angels
will tread
a path
through my **mind**
in my sleep.

Helicopter

Seen
from the
helicopter
of death
pain
and joy
will merge
into one
dot.

Янголи

Кладучись
спати,
я молюся,
щоб янголи
у сні
протоптали
стежку
крізь мій
мозок.

Гелікоптер

Бачені
із
гелікоптера
смерти,
біль
і радість
зіплюються
в одну
точку.

Waking Up

Waking up,
I find myself
huddled
against flowers
clutching
my photograph
in my hand.

Possessions

As everyone
leaves,
I look
at the meager
possessions
around me:
the crumbling
house,
head,
trunk,
limbs,
a few
interests
and talents.

Пробудження

Я буджуся
притуленим
до квітів,
тримаючи
свою фотографію
в затисненім
кулаці.

Клунки

Як всі
відходять,
я кидаю оком
на цих кілька мізерних
клунків
довкруги мене:
хата,
що валиться,
голова,
тулуб,
кінцівки,
пара
здібностей
і зацікавлень.

Shevchenko

Having
come back
from eleven
years
of forced
military
service
Shevchenko
was desperate
to get
married
but even
servant girls
wouldn't
have him.

Шевченко

Вернувшись
із одинадцяти
років
заслання,
Шевченко
кидався
в розпуці
в усі
боки,
щоб
оженитися,
та навіть
наймички
його
не хотіли.

Machines

Although
we're so
small
there're these
huge
machines
reaching up
to the sky,
they grab you
and process
you
until
you're
different.

Машини

Хоч ми
такі
маленькі,
існують
ці велетенські
машини,
що сягають
до неба,
які хапають
нас
і процесують
аж ми
стаємо
іншими.

Friend

Losing
hope
for a moment,
I let
my hands
cover
my face
like long
hair,
crying then
puts
its arm
around me
like a hunchbacked
friend.

Butcher

Loving
someone
who's a butcher
at heart
you can't avoid
crying
either tears
or blood.

Друг

Тратячи
на мить
надію,
я закриваю
обличчя
руками,
як довгим
волоссям,
плач тоді
обнімає мене,
як горбатий
друг.

Різник

Кохаючи
людину,
яка різник
по душі,
доведеться
ридати
або слізьми,
або кров'ю.

APPENDIX
Two Thematically Related Poems

ДОДАТОК
Два тематично споріднені вірші

THE DESSERTS (SIC) OF LOVE

1. The Girl with the Lavender Breasts

Once, still barely into the woods of my life, I came across a girl with a white face. She stood on the level of flowers and they tickled her cheeks. The flowers were white but still I saw her. Her lips parted like orange segments in my fingers and I heard her blood whispering my name. This was the beginning of a new era in my life for after that it was all mornings and dew. I actually grew younger. With my fingers, I pushed back the hands of my clock and my eyes looked out from under them like two wild flowers. Giant openings of indescribable shape appeared above the horizon and through them I saw a mauve I remembered dreaming about only once or twice in my childhood. We talked about the future next to open windows with thick maple trees rustling outside them and the wind carried the news of our promises to swallows and doves. At dusk, I'd speed toward her pursued by concrete and the sounds of our age and the orange streaks in the west from which I was fleeing pointed the way to her home. She complained I didn't kiss her enough but the truth was I had hardly time to breathe. Yet this wasn't the problem. She meant no harm in complaining. I believe she really loved me then and was like a little girl capable of dreaming only of ice cream and merry-go-rounds. I didn't believe in angels until then. But at that point I started writing about them. I'd see them completely submerged but breathing in bathtubs full of water. The folds of their voluminous blue robes stuck to their flesh making it look like that of drowned people or those feeling cold. But still they were beautiful. Sometimes it was impossible to get past so many stiff goose-feather wings crowding on the sidewalks. And some of them had wings like moths, tie-died in browns, and oranges, and pinks, and blues. Still others were

LES DESSERTS (SIC!) DE L'AMOUR

I. Дівчина з бузковими грудьми

Раз, ще на узліссі мого життя, я зустрів дівчину з білим лицем. Вона стояла на рівні квітів і вони лоскотали її щоки. Квіти ці були білі, та все ж я її помітив. Її уста розломилися, як помаранча в моїх пальцях, і я почув, як її кров шептала мое ім'я. Це був початок нової доби в моїм житті, бо відтоді тільки те й було, що ранки й роса. Я дослівно помолодив. Я посунув назад пальцями стрілки на моїм годиннику, і мої очі виглянули з-під них, як лісові квіти. Велетенські отвори неопи-санної форми з'явилися над обрієм, і крізь них я побачив ліловий колір, про який я снів тільки раз чи два дитиною. Ми говорили про майбутнє побіч відчиненого вікна, за яким шуміли високі клени, й вітер відносив вістки про наші клятви до ластівок та горлиць. Під вечір, я, бувало, мчав до неї, здоганяний бетоном і звуками нашого часу, й помаранчові смуги на заході, від яких я тікав, вказували мені шлях до її хати. Вона нарікала, що я не цілував її досить, та в дійсності я ледве мав час дихати. Та в цьому не справа. Вона не мала нічого злого на думці. Я певний, що вона справді кохала мене тоді, тільки була, мов дівчинка, якій сняться лиш каруселі й морозиво. До того часу я не вірив у янголів. Та відтоді я почав писати про них. Я знаходив їх у ваннах, де вони дихали під водою. Складки їхніх повних шат липли до їхніх тіл, роблячи їх синіми, як тіла змерзлих чи вtoplених. Та все ж вони були чудові. Часами я не міг продертися крізь гушавину крил із гусячих пер, що товпилися на тротуарах. А деякі були, як нетлі, пофарбовані на брунотно, помаранчово, блакитно й рожево. А ще інші були тільки довгими віями, і я засинав від їхнього лоскотання. Ми часто подорожували. Я особливо добре пригадую одну поїздку над італійське

nothing but long eyelashes and I'd let them stroke me to sleep. We took many trips. I especially remember one to an Italian lake. In a hotel on the edge of a city and the sky, with the window wide open, we made love without stopping for eleven hours. Cold sparks, like those of sparklers, flowed continually out of the openings between the muscles in the back of my thighs and I was afraid for my life. But I lived to see the dawn. Naked and embracing, we went up then to the friendly window and agreed with the world it was our brother. Then hunchbacks began to find their way between our souls and I'd be surprised to find the color of my heart crushed inside my chest. Algebraic formulas, huge, in the shape of old-fashioned sofas, and dark green, were continually being stacked up between our faces and in the end it was impossible to see anything for the sound of so many typewriters. Then, one day, I was lying in a bed made from brown wood. Only she and I were in the room. The door was locked. The one window was wide open. It was of the European type with crosses in the frames. By then her face had gotten like a bayonet that'd been buried in the ground for a long time, eaten away by rust, so that I could hardly recognize it. But still she was beautiful. She was naked. She stood on the background of the window, her right side turned toward me. Her breasts were conical and lavender in color. They looked like two anthills of the white ants of milk. The outlines of her breasts were painfully sharp and so, strangely enough, was their color. Then, literally out of thin air, she took a handful of excrement in her right hand, smeared her breasts with it, got up onto the window sill, and stepped out into space. It had no top nor bottom and was the smell and color of mountain pinks.

2. The Woman with the Twisted Mind

This time it was a woman with a twisted mind. I remember noticing her face was unsymmetrical when I first saw her but I chose to ignore that fact then. It was as if she were constantly looking into a crooked mirror and was making others see only her image. This is always a bad sign! Beware of people like that!

озеро. В готелі на краю міста й неба, при навстіж відчинених вікнах, ми кохалися безперестанку одинадцять годин. Холодні іскри, як бенгальські вогні, сипалися з отворів між м'язами позаду моїх стегон, і я боявся за своє життя. Та я дожив до світанку. Обнявшись, голими, ми підійшли до приятного вікна й погодилися, що світ наш брат. Тоді, горбані почали впихатися між наші душі, і я зі здивуванням помічав, що колір мого серця був зім'ятий у моїх грудях. Велетенські алгебраїчні формули, в формі старомодних зелених канап, постійно нашаровувалися між нашими обличчями, і вкінці не можна було бачити нічого через стукіт сотень друкарських машинок. Тоді, одного дня, я лежав у ліжку з брунатного дерева. Тільки ми обоє були в кімнаті. Двері були замкнені на ключ. Єдине вікно було навстіж відчинене. Воно було європейського типу, з хрестами в рамах. Під цей час, її лице вже було, як багнет, що пролежав роками в землі, поїджений іржею, так, що я ледве міг її розпізнати. Та все ж, вона була красива. Вона була гола. Вона стояла на тлі вікна, обернена правим боком до мене. Її груди були конічні й бузкового кольору. Вони виглядали, як два мурашники білих мурашок молока. Від зарисів її грудей і, на диво, теж від їхнього кольору, боліли мої очі. Тоді, дослівно із повітря, вона дістала жменю калу в праву руку, замазала ним свої груди, вилізла на підвіконня, й ступила в простір. Він був без низу й верху, і мав запах та барву матіолі.

2. Жінка з вивихненим мозком

Цього разу, це була жінка з вивихненим мозком. Я пам'ятаю, що я помітив, несиметричність її лиця, коли я вперше її побачив, та я здусив цей факт у мозку. Вона виглядала, немов постійно дивилася в криве дзеркало й якимось робила так, що люди тільки бачили її відбиток. Це завжди поганий знак!

They'll bring you no good! They're better off in caves or cells! Her thinking was a narrow, rocky, and steep path curving exorbitantly, as if out of a great deformity in the terrain. But it led nowhere. And besides, there was no reason for it to curve. Life, after all, is the smoothest of plains covered with soft grass. When I met her I said: "This is my destiny!" and tears of joy came to the corners of my eyes and mouth. I had to wait over three months for her to reach me and showed the patience of a medieval monk. As a reward, she gave me a handful of menstrual blood on the edge of a garbage-strewn wood and clamped my flesh in a painful vise of gold. I begged her to let me look alone at the stars on the other side of the smell of hay. And she did. But her footsteps and breathing were always behind me like a lodger in the next room of a cheap rooming house. I tried to feed on the edges of flowers and oceans. But at night sobbing would arrive at my lips like the tide. She hated it. She said the gnashing of my teeth kept her awake. But in reality it was the creaking of her ancestral soul. Eventually, I learned to accept her like my face. I said to myself: "There're things to be done in life!" and I worked on my roots and the confines of my body. I even began to think her beautiful — her, the woman with the ashy skin. I called her my beautiful Gila monster. And taking walks at dusk or sitting in cafes I'd stroke the hideous excrescences on her spine saying they were no different than flowers. But my fingers bled and my mouth trembled as we returned home through tamarind groves on the edge of the bluest of skies. As I'd press my lips to her cold skin, the beating of her saurian blood just beneath it would be like a worm that'd already found its way inside my mouth. But you know about this already. I've described it elsewhere. And, besides, these are only the externals. Here I'd like to get to the heart of the matter. And it lies in her childhood, in the process where the blood and bones of two families merge making grisly gurgling and cracking noises. She was a pretty child — a daisy with cornflower eyes. She grew in the garden of her family life. Her parents tended her and under their care she began to deform. At sixteen she was already a monster. I saw a movie of her at that age. Her skin was already ashy then and ashes

Стережіться таких людей! Вони не принесуть вам нічого доброго! Їм призначено жити в печерах та келіях! Її мислення було, мов вузька, скеляста, та стрімка стежка, що робила велетенський лук, ніби через горбовину в терені. Та вона не вела нікуди. І, в додатку, не було ніякої причини, щоб вона робила лук. Адже життя, це найрівніша з рівнин, поросла м'якою травою. Зустрівши її, я сказав: "Ось, де моє призначення!" й сльози радості виступили в кутиках моїх очей та уст. Я мусів чекати понад три місяці, щоб вона з'явилася, й поведився з терпеливістю середньовічного ченця. За це вона винагородила мене жменюю менструальної крові на узліссі, закиданому сміттям, і до болю стиснула моє тіло в золотих лещатах. Я просив її о дозвіл дивитися самому на зорі, по той бік запаху сина. Й вона мені його дала. Та її кроки й віддих завжди були за мною, як співмешканець за стіною в дешевому готелі. Я пробував жититися краєчками квітів та морів. Та вночі ридання підходило до моїх уст, як приплив. Вона не могла цього стерпіти. Вона казала, що скрегіт моїх зубів не давав їй спати. Та в дійсності це був скрип її прадідівської душі. Вкінці я звик до неї, як до свого обличчя. Я сказав собі: "Життя на те, щоб щось зробити!" і я працював над своїм корінням та межами тіла. Я навіть почав уважати її красивою — її, цю жінку з попелястою шкірою. Я називав її моїм прекрасним *хіля-монстром*. І гуляючи ввечері, чи сидячи в каварні, я, бувало, гладив обридливі нарости на її хребті, кажучи собі, що вони квіти. Та мої пальці кривавили й рот тремтів, як ми вертались домів крізь тамариндові гаї на краю найголубішого з небес. Коли я притискав свої уста до її холодної шкіри, пульсування її ящірної крові було мов хробак, що вже заліз мені в рот. Та ви знаєте вже про це все. Я це вже описував. І, крім того, це тільки зовнішність. Тут, я хотів би проникнути до суті. А вона знаходиться в її дитинстві, в процесі, де кров та кості двох родів змішуються, видаючи гидкі звуки. Вона була красива дитиною — стокротка з волошковими очима. Вона росла в саду свого родинного життя. Її батьки піклувалися нею, й під їх впливом, вона почала потворитися. В шістнадцять років вона вже була пот-

dripped like saliva out of the corners of her turned-down mouth. She walked toward the camera. She was huge. She stepped over houses and transmission lines whispering she hated herself and the world. And the world fled before her with its tail between its legs like a dog. Poor creature! She sensed there was something wrong but knew not what nor where. She tried to touch her sex and her hand wound up in the middle of the night. And you know how many genders hide there! But still, through a crack in her brain, she saw a slender woman galloping on a horse along a plain and she wanted to be the woman. As a consequence, she set out in pursuit. On the way, she stumbled on a cassock and nearly drowned in the bog of her vulva. It was then I extended to her my hand. She took it. I set her on the horse and the two outlines merged again becoming painfully sharp. The horse was the color of my blood and we rode off toward the vein-blue horizon. But she remained on the ground, sitting cross-legged in the gravelly dust, a puffy old Indian woman wrapped in a greasy blanket. Her flesh grew. It began to cover her face like long hair. One day she parted it and saw a dark-haired young man committing sodomy with a girl. She stared avidly at the couple. Absentmindedly, she whispered her name and the man turned his face toward her. Their eyes met. After that it was only a matter of time. I never saw her eyes again. She grew closer and closer to herself until there was no room left for me. She took up the whole world. She'd shrink back in fear as my hair would stretch out its baby's hands toward her. And she'd hiss pronouncing the color of my eyes and skin. Then in February, she began to look furtively out of the corners of her eyes at the colored shadows on the wall of the sad people going through pathetic imitations of the act of love. Her love hadn't been love. It'd been the painful clutching of a hand that hadn't knitted properly after a bad fracture. It'd been the blood-curdling scream of a woman that'd already slipped off a cliff. "I must go to find myself!" she said getting up from the chair. I said nothing. I merely offered her the small mass-produced plastic doll she was speaking about. The first Friday in May I called her all afternoon but her name had already changed. On coming home I found all the windows in my

ворою. Я бачив фільм з неї з того часу. Її шкіра вже була тоді попелястою й попіл капав, як слина з кутиків її звисаючого рота. Вона йшла до кіноапарата. Вона була величезна. Вона переступала будинки й високовольтні лінії, шепочучи, що ненавидить себе й світ. І світ тікав перед нею з підібраним хвостом, як пес. Нещасна! Вона знала, що щось було не в порядку, та не знала ні що, ні де. Вона старалася торкнутися своєї статі, та її рука опинилася посеред ночі. А ви знаєте скільки родів криються там. Та все ж, крізь щілину в своїм мозку, вона побачила струнку жінку, що чвалала на коні рівниною, й вона схотіла бути цією жінкою. І так вона пустилася в погоню. По дорозі вона спотикнулася на рясі й майже втопилася в багні жіночої статі. Тоді я простяг до неї руку. Вона взяла її. Я посадив її на коня, й зариси її та жінки злилися, знову стаючи такими чіткими, що заболіли мої очі. Кінь був кольору моєї крові й ми помчали до обр'ю, синього, як жила. Та вона зосталася на землі, сидючи навкарачки в пилу — обрюзгла індійська баба, закутана в засалене вкривало. Тіло її росло. Воно почало покривати її обличчя, мов довге волосся. Одного дня вона розсунула його й побачила чорноволосого хлопця в неприроднім акті з дівчиною. Жадібно, вона слідувала за парою. Не здаючи собі з того справи, вона прошептала своє ім'я, й хлопець обернувся до неї. Їхні погляди зустрілися. Після цього справа була тільки в часі. Я ніколи більше не побачив її очей. Вона ставала все ближчою до себе, доки для мене не стало місця. Вона забрала увесь світ. Вона відхилялася з переляку, як моє волосся простягало до неї свої руки немовляти. І вона сичала, вимовляючи колір моїх очей і шкіри. Тоді, в лютім, вона почала слідувати крадькома за кольоровими тінями на стіні сумних людей, в жалюгіднім наслідуванні акту кохання. Її кохання не було коханням. Це був болючий стиск руки, що зрослася криво, будучи зламаною. Це був вереск жінки, що вже поховзнула зі скелі. "Я мушу йти себе шукати!" вона сказала, встаючи з крісла. Я мовчав. Я тільки простягнув їй цю пластикову лялечку масової продукції, про яку вона говорила. В першу п'ятницю в травні я кликав її ціле пообіддя, та

chest wide open. They also were of the European type with crosses in the panes. Then, as the hair on my head stood up, I realized I should have raised the veil of the woman I'd married to find out her name was Solitude.

My flesh and pen have been busy lately. Among other things they've been going through the difficult pirouettes of pain. I realize these are basically distasteful. But I hope I'm not too conceited to feel that in my case they do possess a certain grace. Lately also, I met a good old friend of mine, a flat-cheeked fellow of black steel from my true home town, Ulm/Do. I kissed his cheek (no deeper meaning there) and he promised to help me. Who knows what color veil the future will bring?

Listen, it's a good thing I can write about this!

її ім'я вже змінилося. Прийшовши до хати, я побачив, що всі вікна в моїх грудях були навстіж відчинені. Вони були теж європейського типу, з хрестами в рамах. Тоді, як волосся стало мені дубом на голові, я зрозумів, що мені треба було заглянути під серпанок жінці, з якою я одружився, щоб дізнатися, що на ім'я їй Самота.

Мої перо та тіло були дуже зайнятими останнім часом. Між іншими речами, вони виконували трудні піруети болю. Я знаю, що піруети ці по суті несмачні. Та я надіюся, що я не надто самозарозумілий, думаючи, що в моїм випадку вони посідають певну грацію. Останнім часом, теж, я зустрів давно не баченого друга, з мого справжнього родинного міста Ульму/До. Я поцілував його в щоку (тут не криється нічого глибшого) й він пообіцяв мені допомогти. Хто знає якого кольору серпанок принесе мені доля?

Слухайте, дякуйте Богу, що я можу про це писати!

When the Poet Pablo Neruda is Dead

You are dead, Pablo,
during these days after my life was
shattered like a tomato crate on a
highway, and the faucets of
blood have been opened in your home
country for people who wear white
gloves to wash their hands in
it, two days ago my head was split
open and I was surprised to
see my blood so dark and cold and
slippery, like a black satin
handkerchief, I let it cover my
face for five minutes but men of the
law came and told me to take it
off, it was illegal, this morning I
sat in the railroad car of my
body while it carried me, shaking, to some
operation I was too tired to find out
about, in June of 1959, in Paris, I met a
girl, Odile, your compatriot, she
used to sit at your feet with other
children listening to you eating grapes, grapes
green as the map of Chile, you spoke poetry and grape
seeds, they stuck to your chin and the sweated
chest, she said, it must have
been fitting for a poet of Chilean
grapes wearing a beard and breastplate of
Chilean grape seeds, I know of your
home on Black Island, it was made from
wood, white pine, most probably, it
housed other kinds of wood, all smooth and
warm, like a girl's skin, wool,
such as sheepskins on the floors, you'd

Коли поета Пабля Неруди вже немає між нами

Тебе вже немає між нами, Пабльо,
в ці дні після цього, як моє життя
розлетілося, мов коробка з помідорами на
дорозі, й крани
крови розкручено на твоїй
батьківщині на те, щоб люди, що носять білі
рукавички мили собі руки в
ній, два дні тому розколото мою
голову й я здивувався, якою
темною, й холодною, й слизькою була моя
кров, як чорний отласовий
платок, я носив її на
лиці зо п'ять хвилин та представники
влади прийшли й сказали мені її
зняти, цього не вільно, сьогодні ранком я
сидів у вагоні мого
тіла під час, коли воно несло мене, трясучись, на
якусь операцію, про яку я був завтомлений
питати, в червні 1959-го року, в Парижі, я пізнав
дівчину, її звали Оділь, твою землячку, вона,
бувало, сиділа тобі в ногах з іншими
дітьми слухаючи, як ти їв виноград, виноград
зелений, як карта Чіле, ти говорив поезію й виноградні
зернята, вони чіплялися твоєї бороди й светра на
грудях, вона казала, це мусіло дуже
підходити поетові чілійського
винограду носити бороду та пектораль із
чілійських виноградних зернят, я знаю про твою
хату на Чорнім Острові, вона із
дерева, із білої сосни, мабуть, було
в ній ще інше дерево, гладке й
тепле, як шкіра дівчини, вовна
в формі овечих шкір на долівках, ти
ходив рано босим по

walk in the morning barefoot over
them running your toes through the white
curls, your toes as white and curly as sheep's
wool, you wrote about it, I think, in one of your
books of *Odes* speaking of
socks like two warm white doves, glass
green and blue, teary like a child's eyes, with giant tiny
clippers swaying and bobbing on
the waves of oceans and imagination behind it, shells
like the ear of the sweet girl I'll be
whispering words of love into tonight, you
gathered them yourself on the straight
sword-like beaches of Chile, the
Chile that's like a straight sword of geography and humanity,
books,

a few of them mine, they made spill off your
bookshelves like blood out of veins a couple of
weeks ago, you deeded them to the new poets of
America in your *General Song*, as you did your
house to the syndicates of copper and coal and
saltpeter in the previous poem, who
knows if the house still stands there, I read about
it on First Beach in Santander and told people in
New York a few years later about it, a few
years ago I saw and heard you in New
York, with two friends and someone whose
name I don't want to
remember, you panted from your poetry like
I from my noontime speed
workouts, and probably sweated too, your
voice was hollow like the
coffin they put you into before they
put you into it, man, man, man, man, man,
do you remember Federico dressed in
peach flying over almond groves, the peach
fuzz on his cheeks rubbing against the
leaves like a spring breeze, you must have

них чешучи пальцями білі
кучері, пальцями білими й кучерявими, як овеча
вовна, ти писав про неї, мені здається, в одній із
своїх книг *Од* говорячи про
шкарпетки, як двоє теплих білих голуб'ят, скло,
зелене й синє, що зайшло слізьми, як дитячі очі, з
велетенськими маленькими вітрильниками, що гойдалися й
підскакували на хвилях океанів і уяви за ним, скойки,
наче вушко цього милого дівчати, в яке я
шептатиму слова кохання цього вечора, ти
збирав їх сам на рівних,
мечоподібних пляжах Чіле, цього
Чіле, що наче рівний меч географії й людства, книжки,
кілька з них мої, які випущено з полиць
твоеї бібліотеки, як кров із жил, пару
тижнів тому, ти залишив їх молодим поетам
Америки в своїй *Загальній пісні*, так, як свою
хату синдикатам міді, й вугілля, й
салітри в попереднім вірші, хто
знає, чи хата ця ще стоїть, я читав про
неї на Першій пляжі в Сантандері й розповів людям у
Нью-Йорку кілька років пізніше про неї, кілька
років тому я бачив і чув тебе в Нью-
Йорку, з двома друзями й особою, ім'я
якої я не хочу собі
пригадати, ти задихався від своєї поезії, як
я від мого бігу в обідню
пору, й напевно пітнів теж, твій
голос був порожній, як
труна, в яку тебе поклали, ще заки
тебе поклали в неї, брате, брате, брате, брате, брате,
чи пам'ятаєш як Федеріко летів
понад мигдалевими гаями, зодягнений у колір жерделів,
і жерделевий пух на його щоках терся об
листя, як весняний легіт, ти вже напевно
притулювся щокою до його щоки, Пабльо, ходить,
дивіться, поет Пабльо Неруда мертвий

pressed your cheek to his by now, Pablo, come
see the poet Pablo Neruda dead
in Chile, come see the poet Pablo Neruda
dead in Chile, come see the poet Pablo
Neruda dead in Chile!

у Чіле, ходіть, дивіться, поет Пабльо Неруда
мертвий у Чіле, ходіть, дивіться, поет Пабльо
Неруда мертвий у Чіле!

TABLE OF CONTENTS

16	Lump of Glass
18	Chicago O'Hare
20	Love
22	End of the World
24	Groundhog
26	Concrete Wall
28	Phone Call
30	AAA
32	Portrait
32	Thief
34	Home
36	Dream
38	Rain
40	News
40	Night
42	Cage
44	Bar
46	Amnesia
48	Despair
50	Office
52	Birds
52	Rag
54	Secret
56	Branch
58	Pictures
58	Lodger
60	Bee
60	Mathematics
62	Spring
64	Happiness
66	Foreign Language
68	Lost
68	Giacometti
70	Caravans
72	Truths

74	Hotel Room
76	Hole
78	Fishhook
78	Rain
80	Door
80	Garden
82	Dream
82	Pen
84	Thunder
84	Lamp
86	Acquaintance
88	Darkness
90	Acceptance
90	Toy
92	Wistaria
94	Angels
94	Helicopter
96	Waking Up
96	Possessions
98	Shevchenko
100	Machines
102	Friend
102	Butcher

APPENDIX

106	The Desserts (sic) of Love
116	When the Poet Pablo Neruda Is Dead

ЗМІСТ

5	<i>Віталій Кейс: Азимути</i>
17	Брила скла
19	Чікаго О'Гер
21	Кохання
23	Кінець світу
25	Борсук
27	Бетон
29	Телефон
31	ААА
33	Портрет
33	Злодій
35	Вдома
37	Сон
39	Дощ
41	Новина
41	Ніч
43	Клітка
45	Бар
47	Втрата пам'яті
49	Розпука
51	Бюро
53	Птахи
53	Ганчірка
55	Тайна
57	Гілка
59	Картини
59	Співмешканець
61	Бджола
61	Математика
63	Весна
65	Щастя
67	Чужа мова
69	Заблуджений
69	Джакометті
71	Каравани

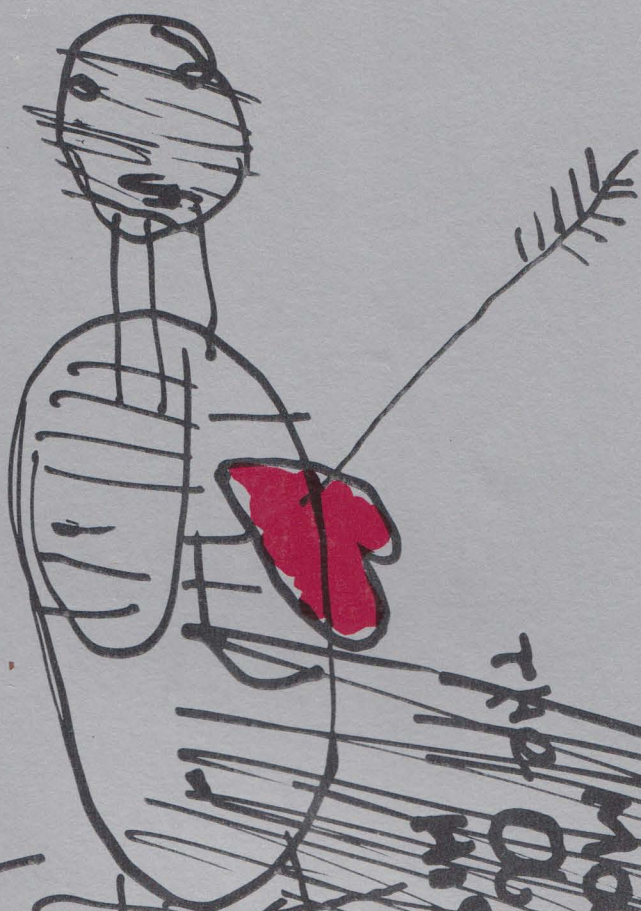
73	Правди
75	Кімната в готелі
77	Діра
79	Гачок
79	Дощ
81	Двері
81	Сад
83	Сон
83	Перо
85	Грім
85	Лямпа
87	Знайомий
89	Пітьма
91	Погодження
91	Іграшка
93	Гліцинія
95	Янголи
95	Гелікоптер
97	Пробудження
97	Клунки
99	Шевченко
101	Машини
103	Друг
103	Різник

ДОДАТОК

107	Les desserts (sic!) de l'amour
117	Коли поета Пабля Неруди вже немає між нами

Yuriy Tarnawsky was born in Ukraine and educated in Germany and in this country, where he now resides. He writes in Ukrainian and English. In Ukrainian, he has published nine volumes of poetry collected under the title *Poems About Nothing and Other Poems on the Same Subject* and a novel, *Roads*. In English, he has published poetry in various literary magazines and a work of fiction, *Meningitis* (Fiction Collective /George Braziller).

Юрій Тарнавський автор дев'яти збірок поезій, зібраних у збірці *Поезії про ніщо і інші поезії на цю саму тему* і повісти *Шляхи*. Англійською мовою друкувався в різних літературних журналах і видав прозовий твір *Менінгіт*. Він член Нью-Йоркської групи і співзасновник та співредактор *Нових поезій*.

~~TOP~~

DEATH OF A
MURDERER BY
THE DEAR ONE OF
MRS. LONE

J. O. Davis